

Nr 75

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag till folkhögskolor jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t (bilaga 10, punkterna D 59, 60 och 64, s. 329 och 341 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1966) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1966/67 beräkna dels till Bidrag till driften av folkhögskolor ett förslagsanslag av 37 085 000 kr., dels till Bidrag till arvoden åt skolläkare vid folkhögskolor ett förslagsanslag av 49 000 kr., dels ock till Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor ett reservationsanslag av 5 000 000 kr.

I propositionen nr 42 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 11 februari 1966, föreslagit riksdagen att dels godkänna vad i statsrådsprotokollet förordats angående statsbidrag till folkhögskolor fr. o. m. budgetåret 1967/68, dels till Bidrag till driften av folkhögskolor för budgetåret 1966/67 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 37 085 000 kr., dels till Bidrag till arvoden åt skolläkare vid folkhögskolor för budgetåret 1966/67 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 49 000 kr., dels ock till Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor för budgetåret 1966/67 under åttonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 5 000 000 kr.

Propositionen

I anslutning till betänkandet »Statsbidrag till folkhögskolor» (Stencil E 1965: 5) framläggs i propositionen nr 42 förslag om nya regler för statsbidrag till folkhögskolor, att tillämpas fr. o. m. budgetåret 1967/68. Statsbidrag föreslås utgå till löner m. m. till lärare och skolledare med 100 % av de faktiska kostnaderna, till löner åt viss annan personal — s. k. kringpersonal — med, beroende på skolans storlek, 50—150 % av ett indexbundet bidragsunderlag om 65 000 kr. samt till pedagogisk utrustning m. m. med 50—150 % av ett bidragsunderlag om 13 000 kr. 1 milj. kr. föreslås ställas till skolöverstyrelsens förfogande för anslag till skolor med särskilda behov av medel för pedagogisk utrustning m. m. Vidare föreslås att statsbidrag till byggnadsarbeten skall utgå även för inventarier i elevhem och första uppsättning stadigvarande undervisningsmateriel. Slutligen föreslås att 10 milj. kr. ställs till Kungl. Maj:ts förfogande för saneringsbidrag till folkhögskolor, utgående med 2 milj. kr. per år under fem år.

I fråga om budgetåret 1966/67 föreslås i propositionen bl. a. att statsbidrag fr. o. m. detta budgetår skall utgå till ytterligare en folkhögskola, nämligen Klarälvdalens folkhögskola. Vid bifall härtill kommer sammanlagt 104 folkhögskolor att ha statsbidrag.

Motionerna

I förevarande sammanhang har utskottet förehått följande motioner, nämligen *dels* två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Larfors m. fl.* (I: 650) och den andra inom andra kammaren av herr *Nelander m. fl.* (II: 800), i vilka hemställts att riksdagen utöver i propositionen föreslaget statsbidrag till en ny folkhögskola måtte bevilja anslag till ytterligare en, nämligen Kjesäters folkhögskola, och att erforderligt anslag 175 000 kr. måtte ställas till förfogande;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Blomquist* och fröken *Stenberg* (I: 653) samt den andra inom andra kammaren av herr *Nordstrandh m. fl.* (II: 805), i vilka hemställts att riksdagen måtte fastställa relationstalet för lärartäthet vid folkhögskola till 2,4;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Nyman m. fl.* (I: 654) och den andra inom andra kammaren av herr *Källstad m. fl.* (II: 804), i vilka hemställts att riksdagen vid sin behandling av propositionen nr 42 måtte besluta 1. att bidraget till löner åt s. k. kringpersonal skall utgå med 80 000 kr. för folkhögskola av normalstorlek (3 400 elevveckor) samt att bidraget skall utgå med lägst 75 % och högst 150 % av nämnda belopp för folkhögskolor med lägre resp. högre antal elevveckor, 2. att det s. k. relationsstalet för lärartilldelning fastställs till 2,4, 3. att avslå förslaget om en 4-årig försöksverksamhet med ett lägre relationstal, 4. att fr. o. m. budgetåret 1966/67 utbyta 10 icke ordinarie lärartjänster vid folkhögskola mot lika många ordinarie, 5. att utöver Kungl. Maj:ts förslag om statsbidrag till Klarälvdalens folkhögskola även bevilja Kjesäters folkhögskola och ledarinstitut statsbidrag fr. o. m. budgetåret 1966/67, 6. att i anledning av förslagen i punkt 4 och 5 således till Bidrag till driften av folkhögskolor för budgetåret 1966/67 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 37 347 500 kr.;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Svanström m. fl.* (I: 655) och den andra inom andra kammaren av herr *Skoglösa m. fl.* (II: 806), i vilka hemställts att riksdagen vid sin behandling av propositionen nr 42 måtte 1. besluta att bidraget för sanering av folkhögskolornas ekonomi må utgöra 15 milj. kr. med 3 milj. kr. årligen under fem år, 2. i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till känna vad i motionerna anförts beträffande inackorderingspriset för elever vid folkhögskolor, 3. i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till känna vad i motionerna anförts beträffande veckoarbetstidens längd, 4. i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin uppfattning framföra, att statsbidraget för lärarlönkostnaderna bör grunda sig på en lärartäthet motsvarande relationstalet

2, 4, 5. besluta att jämväl Kjesäters folkhögskola tillerkännes statsbidrag fr. o. m. nästa budgetår och sålunda till Bidrag till driften av folkhögskolor för budgetåret 1966/67 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 37 260 000 kr., samt 6. i övrigt beakta vad i motionerna anförts.

Beträffande motiveringarna för ifrågavarande motionsyrkanden får utskottet hänvisa till motionerna II: 800, II: 805, II: 804 och II: 806.

Utskottet

Utskottet tillstyrker, att för folkhögskolorna fr. o. m. budgetåret 1967/68 inför ett nytt statsbidragssystem med den i propositionen angivna principiella uppläggningsen. Vad angår vissa detaljer i förslaget och vissa uttalanden i propositionen får utskottet anföra följande.

I motionerna I: 655 och II: 806 har beträffande det föreslagna saneringsbidraget av 10 milj. kr. fördelade på fem år föreslagits en höjning till 15 milj. kr. Utskottet vill framhålla, att vad i propositionen förordats beträffande saneringsbidraget överensstämmer med utredningens förslag i denna fråga. Enligt utskottets mening finnes inte tillräcklig anledning att nu föreslå någon höjning av detta bidrag. Ifrågavarande motionsyrkande bör därför inte bifallas av riksdagen.

Beträffande den del av det nya statsbidraget, som är avsedd till avlönande av s. k. kringpersonal, har i motionerna I: 654 och II: 804 föreslagits förbättringar på två punkter, nämligen genom höjningar dels från 65 000 till 80 000 kr. av bidragsunderlaget för en folkhögskola av normalstorlek, dels från 50 till 75 % av den lägsta bidragsprocent, som skall kunna komma i fråga. För egen del anser sig utskottet med hänsyn till den väsentliga förändring till det bättre av folkhögskolornas ekonomiska ställning, som ett genomförande av förslaget i propositionen kommer att medföra, inte böra förorda bifall till nämnda yrkanden om ytterligare förbättringar av statsbidraget.

I utredningen har konstaterats, att den schemabundna veckoarbetstiden för eleverna i folkhögskolorna i många fall är mycket lång och att den bör begränsas. Departementschefen har anslutit sig till denna uppfattning och uttalat, att en begränsning kan ses som ett led i strävandena att inom folkhögskolan förverkliga den för olika skolor gemensamma, viktiga målsättningen att fostra till goda arbets- och studievanor. Under erinran om att beslutanderätten i frågan ligger hos Kungl. Maj:t har departementschefen anmält sin avsikt att i annat sammanhang föreslå en bestämmelse om högsta tillåtna veckotimal för elev vid folkhögskola. I motionerna I: 655 och II: 806 har anförts, att det med hänsyn till folkhögskolans fria ställning är angeläget, att skolan själv får avgöra undervisningens omfattning. Motionärerna har hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte ge till känna vad i motionerna anförts i denna fråga.

Utskottet vill framhålla, att det nya statsbidragssystemet utformats bl. a. med sikte på att stimulera det pedagogiska arbetet vid skolorna och att departementschefens ståndpunkt i fråga om veckoarbetstiden ligger i linje härmed. En föreskrift om högsta medgivna schemabundna arbetstid för eleverna kommer enligt utskottets mening knappast att, som motionärerna synes befara, ha någon negativ effekt. Utskottet finner därför, att sistnämnda motioner såvitt gäller yrkandet beträffande elevernas arbetstid icke bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Enligt utredningen bör ett nytt system för lärartilldelning införas som grund för statsbidragsgivningen vid folkhögskolorna. Innebörden av systemet är att statsbidrag skall utgå med 100 % av de faktiska lärarlönkostnaderna, dock högst kostnaderna för 2,2 lärartimmar per elev och vecka. Inom ramen för den lärartilldelning, som detta s. k. relationstal medger, skall undervisningen kunna organiseras fritt i enlighet med skolledningens pedagogiska bedömningar. I jämförelse med nuvarande förhållanden med ett relationstal av 2,42 åsyftas sålunda en viss minskning av lärartillgången men å andra sidan en pedagogiskt värdefull frihet att variera undervisningens organisation. Den föreslagna minskningen av lärartätheten skulle enligt utredningen successivt genomföras under en fyraårsperiod. Departementschefen, som i princip anslutit sig till det nya systemet, har emellertid icke ansett sig böra föreslå något definitivt ställningstagande till storleken av relationstalet. I stället föreslås en försöksverksamhet enligt utredningens uppläggning. Under försökstiden bör avvikelser få ske om särskilda skäl därtill föreligger.

Som framgår av den föregående redogörelsen för motionerna har flera yrkanden framställts, som berör det föreslagna systemet för lärartilldelning. I motionerna I: 653 och II: 805 yrkas sålunda, att riksdagen måtte fastställa relationstalet till 2,4, varvid förutsatts att någon försöksverksamhet med lägre relationstal ej skall förekomma. Samma yrkande framställs i motionerna I: 654 och II: 804, varjämte avslag yrkas på förslaget om en fyraårig försöksverksamhet med ett lägre relationstal. I motionerna I: 655 och II: 806 hemställs, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala som sin uppfattning att lärartätheten bör motsvara relationstalet 2,4.

Utskottet anser sig böra understryka två omständigheter, som framhållits i propositionen, nämligen dels att lärartätheten i folkhögskolan för närvarande inte obetydligt överstiger vad man räknat med i det nya gymnasiet, dels att en sänkning av relationstalet från nuvarande medeltal 2,42 till 2,2 torde kunna åstadkommas redan genom den föreslagna begränsningen av antalet undervisningstimmar per vecka för eleverna. Bland annat mot denna bakgrund finner utskottet departementschefens ståndpunkt innebära resultatet av en lämplig avvägning av relationstalet. Vid försöksperiodens slut bör vunna erfarenheter läggas till grund för en förutsättningslös prövning av frågan om lärartilldelningen vid folkhögskolan. Utskottet ansluter sig alltså till propositionens förslag beträffande relationstalet och avstyrker nu ifrågavarande yrkanden i motionerna I: 653 och II: 805, I: 654 och II: 804 samt I: 655 och II: 806.

Utredningen har funnit det vara en förutsättning för en sanering av folkhögskolornas ekonomi, att inackorderingspriserna ligger på en ekonomiskt realistisk nivå, och har därför föreslagit att som villkor för statsbidrag skall gälla, att visst lägsta inackorderingspris uttas av eleverna. Departementschefen, som i sakfrågan delar utredningens uppfattning, har dock icke ansett sig böra tillstyrka förslaget om ett lägsta inackorderingspris som statsbidragsvillkor. Den av utredningen önskade effekten bör, enligt departementschefen, i stället uppnås genom rekommendationer och samråd mellan tillsynsmyndigheten och huvudmännen. I motionerna I: 655 och II: 806 har uttalats farhågor för att detta kommer att medföra en alltför stor inskränkning i de enskilda skolornas handlingsfrihet. Enligt utskottets mening bör den omständigheten att överläggningar och samråd förutsatts äga rum inte uppfattas som någon inskränkning i skolornas rätt att slutligt fastställa inackorderingsprisernas storlek. Utskottet finner därför, att motionerna I: 655 och II: 806 i denna del inte bör föranleda någon åtgärd från riksdagen.

Utöver vad som framgår av det föregående har utskottet inte funnit anledning till särskilda uttalanden i anledning av det föreslagna nya statsbidragssystemet.

Beträffande nästa budgetår har medel beräknats för ökning av antalet statsunderstödda folkhögskolor med en. Av propositionen framgår att den skola som ansetts böra tillkomma är Klarälvdalens folkhögskola, som startade sin verksamhet arbetsåret 1962/63. Däremot har inte tillstyrkts av skolöverstyrelsen framlagt förslag, att även Kjesäters folkhögskola i Vingåker, som startade sin verksamhet arbetsåret 1964/65, skall erhålla statsbidrag nästa budgetår. I propositionen konstateras, att de senaste årens debatt angående folkhögskolans ställning och uppgifter mynnat ut i den uppfattningen, att denna skolform även framgent har viktiga uppgifter att fylla. Samtidigt betonas behovet av anpassning till fortskridande förändringar i utbildningsväsendet och till nya strömningar i människornas bildningssträvanden. Mot bakgrunden härav är det enligt utskottets mening motiverat att iakttaga återhållsamhet, när det gäller upprättandet av nya folkhögskolor och utökning av antalet statsbidragsberättigade sådana skolor. Utskottet finner sig med hänsyn härtill inte böra tillstyrka en ökning av antalet statsunderstödda folkhögskolor fr. o. m. nästa budgetår utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit. Härav följer att utskottet inte ansett sig böra tillstyrka bifall till de i motionerna I: 650 och II: 800, I: 654 och II: 804 samt I: 655 och II: 806 framförda yrkandena om statsbidrag även till Kjesäters folkhögskola. Utskottet förutsätter emellertid att Kungl. Maj:t vid sin avvägning av antalet statsunderstödda folkhögskolor fr. o. m. budgetåret 1967/68 kommer att ha sin uppmärksamhet riktad på den särskilt betydelsefulla verksamhet som bedrivs vid sistnämnda folkhögskola.

Skolöverstyrelsen har i sin begäran om anslag för nästa budgetår föreslagit anvisande av medel till utbyte av 40 icke-ordinarie lärartjänster mot lika många ordinarie. Detta förslag har av Kungl. Maj:t icke framlagts för riksdagen. I motionerna I: 654 och II: 804 har yrkats dylikt utbyte av 10 icke-ordinarie

tjänster. Mot bakgrund bland annat av vad i det föregående anförts angående lärartilldelningen vid folkhögskolorna anser sig utskottet inte böra förorda bifall till ifrågavarande motionsyrkande.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

1. att motionerna I: 655 och II: 806, i vad de avser saneringsbidraget, icke må bifallas av riksdagen;

2. att motionerna I: 654 och II: 804, i vad de avser statsbidrag till löner åt s. k. kringpersonal, icke må bifallas av riksdagen;

3. att motionerna I: 655 och II: 806, i vad de avser veckoarbetstidens längd, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

4. att motionerna I: 653 och II: 805, I: 654 och II: 804 samt I: 655 och II: 806, sistnämnda fyra motioner i vad de avser relationstalet för lärartäthet vid folkhögskolor, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

5. att motionerna I: 655 och II: 806, i vad de avser inackorderingspriset för elever vid folkhögskolor, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

6. att riksdagen må godkänna vad i statsrådsprotokollet förordats angående statsbidrag till folkhögskolor fr. o. m. budgetåret 1967/68;

7. att motionerna I: 650 och II: 800, I: 654 och II: 804 samt I: 655 och II: 806, samtliga motioner i vad de avser statsbidrag till Kjesäters folkhögskola, icke må bifallas av riksdagen;

8. att motionerna I: 654 och II: 804, i vad de avser utbyte av tio icke-ordinarie lärartjänster mot ordinarie sådana tjänster, icke må bifallas av riksdagen;

9. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 650 och II: 800, I: 654 och II: 804 samt I: 655 och II: 806, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till driften av folkhögskolor* för budgetåret 1966/67 på driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 37 085 000 kr.;

10. att riksdagen må till *Bidrag till arvoden åt skolläkare vid folkhögskolor* för budgetåret 1966/67 på driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 49 000 kr.;

11. att riksdagen må till *Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor* för budgetåret 1966/67 på driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 5 000 000 kr.

Stockholm den 26 april 1966

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Birger Andersson, Fritz Persson, Per Jacobsson, Virgin, Svensson, fru Wallentheim, herrar Mårtensson, Herbert Larsson, Dahlén, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson, Nyman och Wallmark; samt

från andra kammaren: herrar Bohman, Karlsson i Olofström, Blidfors, Mellqvist, Bergman, Turesson, fröken Olsson, herrar Nihlfors, Gustafsson i Uddevalla, Fagerlund, Antonsson, Mattsson, Källstad, Jönsson i Arlov och Tobé.

Reservationer

1) av herrar *Per Jacobsson, Dahlén, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson, Nyman, Nihlfors, Antonsson, Mattsson, Källstad* och *Tobé*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 4, som börjar med »Utskottet vill» och slutar med »riksdagens åtgärd», bort ha följande lydelse:

»Enligt nu gällande ordning finnes icke någon angiven maximilängd i vad avser veckoarbetstiden vid folkhögskolor. Det ankommer på skolan att själv fastställa elevernas undervisningstid. Enligt utskottets uppfattning har erfarenheterna av denna ordning varit positiva. Med hänsyn till detta och till önskvärldheten att bibehålla folkhögskolans fria ställning, finner utskottet icke anledning ansluta sig till departementschefens uppfattning att i folkhögskolestadgan bör införas en bestämmelse om det högsta veckotimtalet för elev vid folkhögskola. Utskottet vill även erinra om risken för att den omfattande undervisning i praktiska och estetiska ämnen, som nu bedrives vid folkhögskolorna, genom den föreslagna maximeringen av undervisningstiden i väsentlig utsträckning måste reduceras. I anslutning till vad som yrkats i motionerna I: 655 och II: 806 förordar utskottet, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ger till känna vad utskottet anfört beträffande veckoarbetstidens längd.»

dels ock att utskottets hemställan under 3. bort ha följande lydelse:

»3. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 655 och II: 806, såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört i fråga om veckoarbetstidens längd;»

2) av herrar *Per Jacobsson, Virgin, Dahlén, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson, Nyman, Wallmark, Bohman, Turesson, Nihlfors, Antonsson, Mattsson, Källstad* och *Tobé*, vilka ansett

dels att det avsnitt i utskottets yttrande på s. 4, som börjar med »Enligt utredningen» och slutar med »och II: 806», bort ha följande lydelse:

»Departementschefen föreslår, att i stället för nuvarande regler om klass- och gruppindelning ett nytt system införas för lärartilldelning som grund för stats-

bidragsgivningen vid folkhögskolorna. Innebörden av systemet är att statsbidrag skall utgå med 100 % av de faktiska lärarlönekostnaderna, dock högst kostnaderna för 2,2 lärartimmar per elev och vecka. Vidare föreslås en fyraårig försöksverksamhet som successivt skall leda till det nya relationstalet.

Nuvarande relationstal utgör 2,42. Kungl. Maj:t föreslår således en sänkning av relationstalet i syfte att minska lärartätheten vid folkhögskolorna, vilken enligt propositionen inte obetydligt överstiger den lärartäthet som beräknats för det framtida gymnasiet.

Utskottet anser, att jämförelsen med *beräknad* lärartäthet vid det framtida gymnasiet inte är relevant i sammanhanget. Arbetssättet är inte likartat i de båda skolformerna. Folkhögskolans frihet i kursuppläggning och arbetsformer har ingen motsvarighet i det nya gymnasiet.

Utskottet anser emellertid även andra skäl tala för ett högre relationstal än det föreslagna 2,2. Folkhögskolorna har en mer heterogen elevkår än övriga skolformer. Härigenom uppstår behov av fler lärartimmar för att en ur pedagogisk synpunkt tillfredsställande undervisning skall kunna bedrivas. Likaså kräver internatformen särskild arbetsinsats av lärarna. Vidare är inslaget av praktiska och estetiska kurser stort vid skolorna. Dessa kurser är mer lärarkrävande än andra. Även elevernas studieambition motiverar ett relationstal, som ej alltför mycket avviker från det nuvarande. En sänkning av relationstalet till den nivå Kungl. Maj:t föreslår skulle för övrigt innebära en minskning av antalet lärare som motsvarar ca 100 heltidstjänster. Av skäl som ovan redovisats kan utskottet inte tillstyrka en så kraftig reducering av antalet lärare vid folkhögskolorna. Utskottet vill i stället förorda, att en fyraårig försöksverksamhet, som leder till relationstalet 2,3, prövas och att man först sedan erfarenhet vunnits härav tar slutlig ställning till relationstalet.»

dels att utskottets hemställan under 4. bort ha följande lydelse:

»4. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 653 och II: 805, I: 654 och II: 804 samt I: 655 och II: 806, sistnämnda fyra motioner såvitt nu är i fråga, besluta om en fyraårig försöksverksamhet som leder till relationstalet 2,3 för beräkning av statsbidraget till lärarlöner vid folkhögskolor;»

dels ock att utskottets hemställan under 6. — under förutsättning av bifall till reservationen beträffande hemställan under 4. — bort ha följande lydelse:

»6. att riksdagen må — med den ändring som föranledes av vad utskottet anfört — godkänna vad i statsrådsprotokollet förordats angående statsbidrag till folkhögskolor fr. o. m. budgetåret 1967/68;»

3) av herrar *Per Jacobsson, Dahlén, Thorsten Larsson, Nils-Eric Gustafsson, Nyman, Nihlfors, Antonsson, Mattsson, Källstad* och *Tobé*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande, som på s. 5 börjar med »Skolöversty-

relsen har» och på s. 6 slutar med »ifrågavarande motionsyrkande», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Utskottet anser den nuvarande fördelningen på ordinarie och icke-ordinarie lärare vid folkhögskolorna vara otillfredsställande. F. n. tjänstgör vid folkhögskolorna 267 icke ordinarie mot 347 ordinarie ämneslärare. Skolöverstyrelsen har begärt bidrag för utbyte av 40 sådana icke-ordinarie tjänster mot lika många ordinarie. Departementschefen har icke kunnat biträda förslaget.

För att bereda de många nya skolor, som under senare år beviljats statsbidrag, möjlighet att tillsätta kvalificerade lärarkrafter tillstyrker utskottet det i motionerna I: 654 och II: 804 framförda yrkandet om utbyte av 10 icke-ordinarie lärartjänster vid folkhögskolorna mot lika många ordinarie.»

dels att utskottets hemställan under 8. bort ha följande lydelse:

»8. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 654 och II: 804, såvitt nu är i fråga, besluta att fr. o. m. budgetåret 1966/67 tio icke-ordinarie lärartjänster må utbytas mot lika många ordinarie sådana tjänster;»

dels ock att utskottets hemställan under 9. — under förutsättning av bifall till reservationen beträffande hemställan under 8. — bort ha följande lydelse:

»9. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 654 och II: 804 ävensom med avslag å motionerna I: 650 och II: 800 samt I: 655 och II: 806, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till driften av folkhögskolor* för budgetåret 1966/67 på driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 37 172 000 kr.;»